

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

VITA || D. MARIÆ VIR-||GINIS DEIQVE GE-||NITRICIS.||

Goppelsrieder, Andreas

Ingolstadii, 1592

VD16 G 2663

Capvt X. De Actis D. Virginis vsq[ue] ad mortem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45013

*augescere bona cōsuetudine, id ipsum
in ceteris quoque eiusdem Beatae Ma-
tris & perpetuae Virginis festiuitati-
bus agere didicit.*

Ecce quantum distent à Beda Euan-
gelici, qui cum ipsissimi sint Luperci,
nescio tamen quæ Lupercalia nobis ex-
probent, quando purificationis diem
cereis accensis læti agimus. Verum
enimvero nos, lucifugis istis, qui in te-
nebris & in vmbra mortis sedent, valere
iussis, cereos libenter ferimus, vt nos fi-
lios lucis, & ab eo, qui lumen est ad re-
uelationem gentium, illuminatos esse
palam profiteamur.

CAPVT X.

DE ACTIS D. VIR-
ginis vsq; ad mortem.

NON longo post purificatio-
nem tempore Herode ad Matth. 2,
necem Christum infantem
quærente, migravit in Æ-
gyptum cum Iosepho & filio Diua Vir-
go, ibique vsque ad obitum Herodis,
Angeli

VI VITA D. MARIE

Angeli admonitu, substitit. Scribunt veteres Athanas. lib. de Incarnat. Origen. Hom. 3. diuers. Eusebius lib. 6. de demonst. cap. 20. & alij, tanti hospitis ingressu simulacra Ægypti non tantum cōtremuisse, sed & corruisse, & huc applicant illud Isaiaë vaticinium cap. 19. Ecce Dominus ascendet super nubem leuem, & ingredietur Ægyptū, & commouebuntur simulacra Ægypti à facie eius, & cor Ægypti tabescet in medio eius. putat tamen Baronius hæc veterum dicta non ita esse accipienda, quasi cuncta, quæ tunc erant in Ægypto, simulacra corruerint, sed quod aliqua, in signum, tempus aliquando afforet, quo omnia funditus euertantur. Redijt autem ex Ægypto D. Virgo, anno ætatis filij sui iam nono ineunte, prout modo nominatus auctor docet; Christusque septima die Ianuarij in palestina redictus, ac in Galilæam perductus, Nazareth habitauit. Memorabilis fuit antiquitus in Ecclesia ea dies, quæ cum in Martyrologio Romano, tum in cæteris anniuersaria commemoratione recolitur.

Deipara-

Tomo 1,
anno Christi.

Deipara porro ex ciuitate Nazarena
 in singulos annos ad ferias Paschatis Lucæ 2:
 obeundas vnà cum Iosepho profecta
 fuit. An ergò ad loca sancta pie ac re-
 ligiose peregrinationes institutas inso-
 lentissimæ infaniæ homines hæretici
 contemnere audent? an adorare, vbi
 steterunt pedes Domini partem impie-
 tatis esse, scelerata vox concrepare non
 formidat? An receptum Ecclesiæ mo-
 rem, siue in celebrandis ferijs, siue in
 publicis bonorum cœtibus cohone-
 standis, idololatriæ superstitionisue
 condemnare?

Cumque eo, pro more, Iesum, tum,
 cum aÑos duodecim natus esset, parē-
 tes duxissent, paschalesque ferias solen-
 ni Iudeorū ritu peregissent, domū ipsi
 sine illo (eum enim in comitatu tribu-
 lum esse putabant) redierunt, atque
 adeo Christum amiserunt.

Propter eam amissionem, Centuri-
 atores a Mariomastiges, Euzæ Virginē a Cent. 1,
 & Matrem comparant, quæ salutem lib. 1. in Eu-
 hominum initio peruertit & amisit. ang. Domini
 Quamquam eam aliquanto minus, quā 1. post Epi-
 Euam peccauisse affirmant, phan.

Luce-

b Dom. 1.
post Natiuit.
c In Luc.
hom. 19.
cap. 2.

d Lib. 7. in
Esa.

e Conc. in
Domin. 1.
post Epiph.
f Dom. 1.
post Epiph.
g Hom. 19
in Luc.
h In eandem
Dom.
i Supra E.
uang. eiusdē
Dom.

Lutherus *b* vero & Brentius *c* sic hanc amissionem accipiunt, vt D. Vir- ginem non vulgaris negligentia, sed damnanda potius cuiusdā incuria ac- cuserent; sic enim ait Lutherus. Et quis inter homines fuit maior peccator quā hic est Mater Dei? At quanto rectius quispiam hic dixerit? Si nemo est, vt ve- re ac sapienter sanctus Hieronymus olim scripserat, *d* quem Hereticus impietate non vincat, quantum ergo scelus fuit infamis hæresiarcha Luth- erus, cum complicibus blasphemis, in tabernaculum sanctum Dei, qui in coe- lo habitat?

Dolor Matris, quo filium quærebat, moderatus rationique conformis fuit, & minime eiusmodi, quo vel suam in hac parte negligentiam deploraret, vt fabulatur Philippus; *e* vel fidem amit- teret, vt Coruinus, *f* ore scelerato e- uomuit; vel desperaret, vt Brentius *g* calumniatur; vel gratia diuina orbare- tur, vt fingit Lutherus; *h* vel pœnam inferni mereretur, vt blasphematur Spä- genbergius. *i*

Verba porro illa, quibus Mater in- uentum

uentum in templo filium, post finem
 disputationis, soluto cętu, remotisque
 arbitris compellauit: Fili quid fecisti
 nobis sic? Ecce Pater tuus & ego dolentes
 quærebamus te, & Nouatores, homines
 scilicet corrupti mente, reprobis
 circa fidem, vt Apostolus de Hæreticis
 loquitur, falso ad obiurgationis grauis
 & commoti animi vitium, Orthodoxi
 vero enutriti verbis fidei & bonæ do-
 ctrinæ, quā Domino dante intellectu,
 assecuti sunt, ad interrogationem blan-
 dam, ex mœstitia admirationeq; pro-
 fectam, vere referunt.

Cum filius, nihil fuisse, cur se quæ-
 rerent, modestissime respondit, quod
 scire eos oportuisset, ipsi ea curanda &
 gerenda esse quæ Patris voluntatē con-
 cernerēt, Sectarij duram grauemq; re-
 prehensionē fuisse censent, *m* multū-
 que adeo ea re Matris dignitati detra-
 ctum inepte clamitant; non enim cum
 illa exposulauit, sed in illa alios paren-
 tes docuit, qui piam filiorum instituti-
 onem negligunt.

Indigne etiam à Luthero illa, vna Dom. 1,
 eum Iosepho, culpatur, velut reprehē-
 sibili,

& Bullin-
 gerus & Pel-
 licanus in 2,
 Luc. Brent.
 hom. 20. in
 eundē, Cen-
 tu. cent. 1.
 lib. 1.

Maiores &
 Spangenberg
 in Dominica
 1 post Epiph.
 2. Timoth.
 3.
 1 In hunc
 locum.

m Supra
 cit.

Dom. 1,
 post Epiph.
 phan.

sibili, rudi, turpique ignorantia & errore laborans, ex ijs verbis: *Et ipsi non intellexerunt Verbum, quod locutus est ad eos*; intellexerunt enim quanquam non perfecte omnino, vel si perfecte, pro ignorantibus certe se gesserunt, agnitumque mysterium sapienter celarunt.

Luce 2.

Sicut autem illud ad Christi commendationem facit, quod Nazaræam rediens, Matris sicut & Iosephi imperio paruit; ita & illud ad condemnationem Sectariorum pertinet, quod neque Virginem Mariam agnoscunt, neque in illa Ecclesie Matri obtemperant, quo ipso neque Patrem habent, ut D. Augustinus ait, *n* infernū autem paratum.

n Tom. 9.
de Symbolo
lib. 4. cap.
10.

Porro memorie monumentisque proditum non est, quid ipsa ab hoc usque ad 30. filij annum egerit, existimare tamen pie possumus, & vero debemus, eam illi eximia sanctissimaque Matris officia præstitisse, quæ talis filij Matrem tantamque erga illum charitatem decebant.

Iean. 2.

In nuptijs Canæ Galilee, quibus vna cum

cum Iesu interfuit, magna sane B. Virg. erga filium reuerentia & fides, eximia prudentia, ac perfecta erga inopes charitas perspicue elucet. Quamuis enim nondum Christus miracula edidisset, omnia tamen, Cyrillo iudice, cum filium posse crederet, defectum tantum vini nunciasset contenta, vinum, inquit, non habent.

Lib. 2. in
Ioan. cap.
22.

Frustra proinde Oecolampadij o & Brentij p agrestis vlulatus orthodoxorum aures circumsonat; cum docent muliebrem & nescio quem carnis affectum illam ad hæc verba; vinum non habent, Et quodcunque dixerit vobis facite; dicenda impulsisse: vt ea ratione æqui omnis & decori oblita se se per filij miraculum ostentare, & hominum vanam gloriam aucupari studeret. Nec vero fidem vllam tetrici illi censores merentur, qui pari impietate addunt, pœnam illi peccato eam Christum definiuisse, vt non pluris illã, vtpote prerogatiuis omnibus à se spoliatam, quã vel mulierẽ peccatricem, vel Syrophœnissam postea facere vellet.

o In 2. Ioan.
an.
p Homil.
21. in euad.

Philip. Melanch. in annotatione ad 2o Ioan.

Et quando eos, qui impudentiæ fi-

H 2 neo

nes semel transierunt, gnauiter impudentes esse, & mensuram iniquitatum implere oportet, scelus scelere maiore cumulantes affirmare pergunt, B. Virg. illo Christi responso: Quid mihi & tibi est mulier? fuisse contemptam, pudefactam, publiceque abiectam. Nihil ergo sapientiores sunt, Christiano nomine dealbati Neoterici nostri, paganis illis, quos similiter delirasse, his verbis Christi abufos, Iustinus *q* & Cyrillus *r* prodiderunt.

q Iustin.
Mart. lib.
quæst. gent.
respon. 136.
r Cyrillus
lib. 2. cap.

^{23.}
f Tract. 8.
in Ioan.
t Homil. 1.
in festo Epi-
phan.
Serm. 2. in
Domi. 1. post
octa, Epiph.

Verum, certi Sacramenti gratia, /
Aug. teste, illa sunt dicta verba, irascen-
tisq; offensam non prætendunt, vt Ma-
ximus *r* ait, sed miserantis portant my-
sterium; Se enim Christus non illius
solum, sed Dei filium esse demonstrat,
& circumstantes potius, vt Bernardus
sentit, ac eos qui audituri erant, quam
Matrem docet (neque enim in diuini-
tatis operibus filium sibi illa esse sub-
iectum existimauit, neque iure mater-
no aut humano quicquam petijt, neq;
denique modum aut tempus in subsi-
dio ferendo præscripsit) se, inquam, do-
cet non iure carnis aut sanguinis per-
motum,

motum, ad redemptionis opera descē-
dere, adeoque prudenter cauet, ne quis
forte miracula ob humanos officij aut
obsequij, amicitiae aut consanguinita-
tis vllius respectus facta aut facienda
esse arbitraretur.

Inciuitatis deinde, ambitionis &
importunitatis Brentius v & Calvin⁹,
x immerito eam etiam accusant, quod
cognatos secum adducens, filium Iude-
os docentem voluit accedere, compel-
lareque. Doctrinę siquidem illa cursū
abrumperere non tentauit, sed cupere se
duntaxat, quando ei placeret, finem-
que dicendi fecisset, illum alloqui, per
alios indicauit.

Neque his quoque verbis: Quæ est
Mater mea? à filio qui legem (illam e-
tiam procul dubio de honorandis parē-
tibus) non venit soluere sed adimplere,
negligitur, pudefit, reijcitur, abnega-
tur, vt præter cæteros Melanchton y
temere comminiscitur; sed maioribus
duntaxat officijs, minora pro loco &
tempore concedere oportere recte do-
cuit.

Mulieris porro Euangelicam vocem

H; in

v Hom. 78.
in Luc. cap.
8.
x In harm.
Euang. in
cap. 12.
Matth.

Matth. 5.

y In ca. 12,
Matth.

Lucæ 11.

2 In harm.
Euang.

in turba sublatam, qua beatū illa ventrem, qui Christum portasset. beataque vbera, quæ ipse suxisset, professa est, nō correxit filius, vt Calvin. somniauit, & sed approbavit, & beatos præterea illos, qui verbum Dei audirent & seruarent, gaudio pronunciauit.

Neque vero venter eius solum & vbera beata fuerunt, sed & manus & brachia, quibus ad tantæ prolis partum & educationem sanctissime vsa est, imo & ipsam totam (freudent licet hæretici) beatam fuisse merito affirmare possumus, cui ex illa cum filio familiaritate & coniunctione mirificus quidam sensus sanctissimi gaudij, maximæ dulcedinis, incredibilis virtutis, sapientissimæ cognitionis & præsentissimæ voluptatis accessit.

2 Hom. 17.
in Luc.

Dolor illius de morte filij sui non fuit vel infidelitatis, vel scandali, vel ei persimilis, quem damnati in inferno patiuntur, vt damnatæ memoriæ Brentius *a* affirmat; sed naturæ testis, sed amoris index, sed rationi conformis.

Ioan. 19.

Neque rursus eam sic ille affectit, vt iuxta crucem collapsam, syncopi stupefactam,

factam, & propemodum exanimatam in terram affligeret, aut certe in ea id efficeret, quod cum sancta modestia debitaque grauitate illius pugnaret.

Eam in cruce filius consolatur, Ioanniq; virgini virginem augustissimam & matrem commendat atq; committit; imo vero Ioannem filium pro se ei relinquit, quam ille vt matrem coleret atque seruaret.

Non adijt, secundum D. Bernardū b vt alix mulieres, ad sepulchrum Domini, quia frustra putabat eum inungi, quem resurrecturum sciebat.

Christus resurgens primum Matri suæ apparuit, gloriæque & consciam & sociam illam reddidit. Id autem etsi Euangelistę non retulerint, quod ad cōfirmandam filij resurrectionem inefficax esset Matris testimonium, vetus tamen ac noua Patrum. c traditio, per manus maiorum ac per subsequētia secula ad posteros delapsa, cui libet facile fidem facit.

Euodius D. Petri successor in Episcopatu Antiocheno in Epistola, quæ inscribitur τὸ φῶς, à Christo ex mu-

H + lieri-

b Cap. 2.
in tract. de
passione
Domini.

c Ambros.
in Luc. lib.
10. cap. 24.
Anselmus 11.
de excellen.
virg. cap. 6.
Sedulius de
abiectione
Synagogæ
lib. 5. carm.
Rupertus 7.
de diuin. of-
fic. cap. 25.

SI VITA D. MARIÆ

lieribus solam Matrem suam Baptismo tinctam fuisse grauer pronūciat, idq; vt & auctiorem gratiam perciperet, & caractere insigniretur.

In cœlum, ex monte Oliueti ascendētem cum Apostolis spectauit, & gaudio adorationeq; profecuta est; à Christi vero in cœlum ascensu, Hierosolymam redijt, ibidemq; promissum Spiritum sanctum 10. dies in precibus cōsumptos expectauit, & in linguæ quoq; igneæ specie accepit.

Post festum diem Pētecostes, ad sanctam Sion in ædibus Ioannis, mortuo Iosepho, habitare cœpit, vitāq;, vt & antea, ab omni labe remotam egit. Nunquam enim vel minimum peccatum actuale commisit, vt etiam Patres Concil. Trident. Sess. 6. Can. 23. docent & D. Augustinus quoque, cum de peccatis agitur, nullam prorsus quæstionem haberi voluit de D. Virgine propter honorem Domini.

d In 1. Luc. Impiæ ergo hæ Caluini sunt voces:
e In explic. *d* magno opere laborandum non est,
12. Matth. vt Mariam purgemus ab omni vitio,
Impius Lossius, *e* cum in ea peccati
reli-

reliquias māfisse garrit. Scelerat⁹ Bren-
tius, *f* cum à Maria humani nihil ali-
enum fuisse blaterat. Sectariorum Ma-
gister Lutherus, *g* insigniter blasphe-
mus, in impias has voces prorupit; Tam-
nos fumus sancti atq; Maria, & alij Di-
ui, quātumuis magni, si modo in Chri-
stum credamus.

Neque vero solum non aliquando
peccauit, sed ne primum quidem vo-
luntatis motū ad malum, vel appetitū
minus ordinatum habuit. Legem men-
tis, ait Cyprianus, lex carnis non infe-
stabat, rebellio nulla quietem spiritus
affligebat.

Virginitatem post partum, quicquid
contra vetustissimos sanctissimosque
patres Heluidius, Auxentij discipulus,
& Lucas Sternberger somnient, perpe-
tuo conseruauit. Recte ad id confirmā-
dum D. Aug. cæterique patres, ei acco-
modarunt illud Ezech. porta hæc clau-
sa erit, & non aperietur, & vir non tran-
siet per eam, quoniam Dominus Deus
Israël ingressus est per eam, eritq; clau-
sa. D. Anselmus eam etiam illi puritatē
rectè tribuit, qua maior sub cælo in-
telligi

f In 2. cap.
Ioan.

g In serm. de
natal. B.
Mariæ, & in
comment. 1.
ep. Petri.

Vide Canis.
lib. 2. c. 10.

telliginequeat. D. Ambros. sententia
 grauissima non solum virginitatem il-
 la in se seruauit, sed & his quos inuisi-
 ret, integritatis insigne contulit. Recte
 ergo velut vitis fructificasse suauitatem
 odoris, & quasi Cedrus in Libano exal-
 tata dicitur, ad cuius aspectum malæ
 cogitationes aliorum euanescebant
 non secus ac virtutem Cedri & floris
 vinearum serpentes, vt primum odore
 perceperunt, fugere phisici memo-
 rant.

Mulieris nomen, quo virginitatis
 eius osiores in patrociniū sui erroris
 vtuntur, pro sexu fœmineo generatim,
 more locutionis Hebræorum ponitur,
 siue Virgo illa, siue viro cognita fuerit.
 Quid quod virginitas primum hoc no-
 men accepit? Nam cum tulisset Deus
 costam de Adam, ædificauit, ait Moys.
 eam in mulierem. Vtique adhuc virum
 non cognouerat, & mulier vocabatur.

h In cap.
 4. ad Gala-
 225.

Insanit ergo Lutherus, *h* cum D.
 Paulum asserit, per contumeliam D.
 Virginem, mulierem appellare; nomen
 enim hoc sexus est, non contumeliæ,
 non corruptelæ.

Qui

Qui porro fratres i Domini in scri- i Matth.
pturis dicuntur, non ij ex eodem Patre 12.
& Matre erant geniti, neque natura, sed Mar. 3.
tum amicitia & societate, cum adopti- Lucae 8.
onis ac gentis priuilegio, & cognatione Psalm. 21.
atq; consanguinitate denique, Christi Galat. 1,
fratres sunt appellati.

Non etiam primus inter fratres ge-
nitus duntaxat, sed primus solusq; ge-
nitus etiam, primogenitus appellatur, k Matth. 1.
k vt patet ex Apostolo l ad Heb. vbi Ad Hebr.
Christum primogenitum patris ap- 1,
pellat.

Neque cum Scriptura sacra dicit: Matth. 1.
antequam conuenirent, &c. Et: non
cognoscebat eam, donec peperit filium
suum primogenitum, postea conuenif-
se cognitamque à Iosepho illam fuisse,
intelligendum est, vt inepte Heluidius
collegit. Donec enim, vsque, antequã,
generisq; eiusdem aduerbia alia, etsi
tempus aliquando determinatum si-
gnificant, quo transacto aliquid fiat;
sæpe tamen quoque in S. literis pro
nunquam, siue pro in perpetuum acci-
pi passim solent.

Præclare Damascenus lib. 4. cap. 15.

Manet, inquit, Maria & post partum Virgo & semper Virgo: Nullo enim modo usque ad mortem viri admisit contactum: etsi scriptum est; & non cognovit eam donec peperit filiū suum primogenitum. Sciendum autem est, quod primogenitus est, qui primus genitus est, etiamsi unigenitus fuerit. Illud enim, PRIMVM, significat quidem natum esse, sed non significat necessario aliorum quoque generationem. Illud autem, DONEC, determinati temporis praefinitionem significat; non autem indicat quod postea. Dicit enim Dominus: Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi, non quod post consummationem saeculi separandus sit. Nam Apostolus ait: & sic semper cum Christo erimus, post communem resurrectionem intelligens. Quomodo enim quæ genuit Deum & ex consequentium experientia miraculum agnovit, viri consortium agnovit. Absit hoc. Non modestæ cogitationis est talia cogitare, nedum agere. Hæc Damascenus.

Simili notione vsurpatur vocabulū,
DONEC,

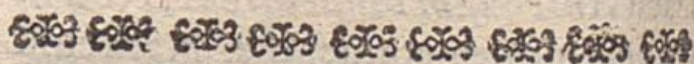
DONEC, Gen 8. dimisit enim Noë ex
 arca coruum; qui egrediebatur, et nō
 reuerrebat, donec sicarentur aquæ
 super terram, ait scriptura. An siccatis
 aquis ad arcam reuolauit? Similiter
 illud: *Antequam conuenirent*; Non si-
 gnificat postea conuenisse. Nam cum
 alibi dicit: *Antequam clament, exau-*
diam eos; num recte inferes postea cla-
 maste, cum iam essent exauditi? pu-
 gnat hæc interpretatio cum communi
 etiam & recepto vsu loquendi: Nam
 cum diuitem aliquem dicimus paupe-
 ri eleemosynam impertisse antequam
 peteret, nemo recte concludet petisse
 illum, posteaquam eleemosynam acce-
 perit.

Ad Virginitatis laudem cæteras vir-
 tutes sic adiunxit, vt cum multæ filiæ si-
 bi diuitias congregarint, ipsa sit super-
 gressa vniuersas. Magnum reuera, ait
 Chrysostronus *m* mundi miraculum
 illa est, sacratissimumq; spectaculum.
 Dionysius Areopagita, *n* Dionysio
 Carthus: & Vberto *o* testibus, cum
 ad Mariam venisset, atq; tam formam
 corporis formosissimã quam morum

Prouerb.
 vlt.
 m Homil.
 in Hypop.
 Domini,

n In eluci-
 datione 3.c.
 Dion. Areo-
 pag. de diui-
 nis nominib.
 o Lib. de
 vita Salua-
 toris,

sanctitatem, & ferme diuinū in ea fulgorem spectasset, hoc dixisse fertur: Nisi mihi de filio tuo esset reuelatum, facile crederem alium præter te non esse Deum.

CAPVT XI.

DE MORTE D.
Virginis.

p Dionys.
lib. de diuin.
nom. cap. 4.
Serm. de ob-
dorm. virg.
Damasce-
Andr. Cre-
tens. Epiph.
Metaph. die
15.
August. &
serm. de ob-
dorm. B.
Virgin.
Niceph. lib.
15. cap. 4.
Glycas p. 3.
annal. Mich.
& Max. in
Dionys.
q Dan. 14.
r Act. 8.

T mors eius honoratior esset, diuino spiritu afflatis Apostoli, & primarij recentis Ecclesie viri spectabili corona (Diuo Dionysio, p Damasceno, Andrea Cretensi, Epiphanio, Metaphraсте, Nicephoro, Glyca, Michaële Syngelo, Maximo Abbate, alijsq; pluribus, tam Græcis quam Latinis, attestantibus) non adfuerunt solum; siue hierarchæ illi eodem momento è diuersis orbis regionibus Hierosolymam per aëra in sublime delati, haud aliter ac Habacuc propheta, q & Philippus Diaconus, r Angelorum ministerio,